

ADRESA

Uniphone, s.r.o.
Popradská 12
040 01 Košice

IČO 45979855
IČ DPH SK2023167806

TELEFÓN

0850 / 33 55 77
055 / 333 55 77

E-MAIL / WEB

info@uniphone.sk
www.uniphone.sk

NAŠA ZNAČKA:

**Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií
a poštových služieb**

e-mail: frequency@teleoff.gov.sk

Košice, 02.09.2024

VEC

Príspevok do verejnej konzultácie k možnosti obnovenia individuálnych práv na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz

Na základe výzvy na podávanie pripomienok zverejnenej na adrese:

https://www.teleoff.gov.sk/files/urad/odbory-oddelenia/odbor-spravy-frekvencneho-spektra/konzultacne-miesto/20240802_obnova-2100/0_verejna_konzultacia_2100-mhz_final.pdf

predkladáme pripomienky k materiálu predloženému ku konzultácii:

https://www.teleoff.gov.sk/files/urad/odbory-oddelenia/odbor-spravy-frekvencneho-spektra/konzultacne-miesto/20240802_obnova-2100/20240802_obnova_2100-mhz_do-2028.pdf

I.

Z predloženého materiálu je zrejmé, že v súčasnosti sú frekvencie z frekvenčného pásma 2100 MHz pridelené pre poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb. Držiteľmi individuálnych povolení sú Slovak Telekom, a.s., Orange Slovensko, a.s. a O2 Slovakia, s.r.o. a platnosť povolení končí dňa 31.8.2025 a 7.9.2026. Úrad zvažuje možnosť obnovenia individuálnych práv na obdobie do 31.12.2028. Podmienky konzultované v tejto verejnej konzultácii budú platné od 8.9.2026 a budú jednotné pre všetkých držiteľov individuálnych povolení.

Vzhľadom na obmedzenie dostupnosti frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz do roku 2028 pre nových záujemcov, bude pre obnovu individuálnych povolení na obdobie od 8.9.2026 do 31.12.2028 nevyhnutné aby držiteľia individuálnych povolení predložili záväzok poskytnutia národného roamingu pre oprávneného záujemcu poskytnúť národný roaming za podmienok stanovených v záväzku. Oprávnených záujemcom je poskytovateľ verejných mobilných elektronických komunikačných služieb na základe individuálneho povolenia na používanie frekvencií, ktorý zároveň nie je držiteľom individuálneho povolenia na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz. Predpokladom na obnovu práv je, že Žiadosť spolu so záväzkom bude predložená najneskor do 30 dní odo dňa zverejnenia vyhodnotenia verejnej konzultácie. V prípade ak žiadateľ neprevezme na seba záväzok o poskytnutí národného roamingu alebo nepodá žiadosť spolu so záväzkom, úrad mu práva neobnoví.

V návrhoch individuálnych povolení o pridelení frekvencií Úrad uvádza v časti "*Záväzky, ktoré na seba prevzal držiteľ individuálneho povolenia v procese obnovy práv podľa § 35 ods. 2 písm. k) ZEK*":

Držiteľ individuálneho povolenia na používanie frekvencií je povinný poskytnúť na základe zmluvy o národnom roamingu alebo inej obdobnej zmluvy s rovnakým účelom národný roaming za podmienok stanovených v tomto bode o záväzku národného roamingu. Národným roamingom sa pre účely záväzku národného roamingu rozumie prístup k sieti poskytovanej s využitím frekvenčného spektra ktoré je predmetom tohto individuálneho povolenia.

Oprávnených záujemcom o národným roaming je poskytovateľ verejných mobilných elektronických komunikačných služieb na základe individuálneho povolenia na používanie frekvencií, a ktorý zároveň nie je držiteľom individuálneho povolenia na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz (ďalej len „oprávnený záujemca“).

Držiteľ individuálneho povolenia je povinný pri zohľadnení technických možností siete poskytnúť národný roaming, ktorý umožní oprávnenému záujemcovi poskytovanie nezávislých a celoplošných verejne dostupných služieb, a to v rozsahu, kvalite a s geografickým pokrytím územia a obyvateľstva celej SR, ktoré nie sú horšie ako rozsah, kvalita a geografické pokrytie územia a obyvateľstva SR služieb poskytovaných držiteľom individuálneho povolenia, alebo v nižšom rozsahu, nižšej kvalite a s nižším geografickým pokrytím územia a obyvateľstva SR, pokiaľ sú služby takto požadované a dohodnuté s oprávneným záujemcom.

Držiteľ individuálneho povolenia za účelom plnenia záväzku národného roamingu nesmie obmedzovať účel, rozsah, kvalitu a skladbu služieb poskytovaných oprávneným záujemcom o národný roaming, aby oprávnenému záujemcovi, ktorý je rovnako efektívny ako držiteľ individuálneho povolenia, bolo umožnené poskytovanie konkurencieschopných služieb za podobných podmienok ako má držiteľ individuálneho povolenia. V prípade, ak z objektívne preukázateľných kapacitných dôvodov nebude možné záväzok národného roamingu splniť na celom geografickom rozsahu siete držiteľa individuálneho povolenia, splní držiteľ záväzok národného roamingu ak sa zmluvné strany nedohodnú inak aspoň v dohodnutom geografickom rozsahu, v ktorom splneniu záväzku národného roamingu nebránia objektívne kapacitné obmedzenia.

Držiteľ individuálneho povolenia bezodkladne po obdržaní žiadosti o predloženie návrhu zmluvy o národnom roamingu začne a bude ďalej viesť v dobrej viere rokovania smerujúce k uzavretiu zmluvy o národnom roamingu s každým oprávneným záujemcom o národný roaming.

Držiteľ individuálneho povolenia je oprávnený poskytovanie služieb na základe záväzku národného roamingu obmedziť alebo prerušiť v priebehu doby, na ktorú boli práva obnovené, a to len v rozsahu, v ktorom nemôže poskytovať služby podľa tohto záväzku národného roamingu z dôvodu obmedzenia alebo ukončenia poskytovania služieb všetkým účastníkom.

Držiteľ individuálneho povolenia nebude žiadnemu oprávnenému záujemcovi klásť v procese rokovaní o uzavretí zmluvy o národnom roamingu žiadne právne, administratívne, ani iné prekážky a vyžadovať splnenie takých podmienok, ktoré nie sú pre proces uzavretia zmluvy o národnom roamingu nevyhnutné, ktoré nie sú nutné pre riadne poskytovanie verejne dostupných služieb prostredníctvom národného roamingu alebo ktoré nie sú bežné pre uzatváranie komerčnej zmluvy o národnom roamingu.

Cena za poskytovanie národného roamingu na základe tohto záväzku národného roamingu bude stanovená držiteľom individuálneho povolenia v súlade s konkurenčnými a nediskriminačnými podmienkami.

Pokiaľ sa strany v zmluve o národnom roamingu výslovne nedohodnú inak, musí zmluva uzavretá na základe záväzku národného roamingu spĺňať aspoň nasledujúce podmienky:

- zmluva musí zabezpečiť, že účastníkom oprávneného záujemcu o národný roaming bude umožnený prístup k službám v rovnakom rozsahu, v akom sú poskytované držiteľom individuálneho povolenia bez ohľadu na používanú technológiu;
- zmluva nesmie obsahovať sankcie vrátane sankcií za nedodržanie plánu prevádzky nad rámec rozsahu a výšky sankcií obvykle uplatňovaných vo veľkoobchodných vzťahoch na trhu elektronických komunikácií;
- zmluva musí byť uzavretá s dobou účinnosti minimálne pokrývajúcou obdobie do konca platnosti tohto individuálneho povolenia, pokiaľ oprávnený záujemca o národný roaming nepožiadá o kratšiu dobu.

Držiteľ individuálneho povolenia bude preukázateľne informovať Úrad o každej žiadosti oprávneného záujemcu a o každej uzatvorenej zmluve o národnom roamingu, prípadne na požiadanie Úradu o stave alebo výsledku rokovaní o národnom roamingu, a to do 15 kalendárnych dní od rozhodnej skutočnosti. Týmto záväzkom nie sú dotknuté iné informačné povinnosti podnikov.

II.

Spoločnosť Uniphone má vážny záujem poskytovať mobilné služby v Slovenskej republike, a to aj s využitím frekvencií v predmetnom pásme 2100 MHz.

Úradu je z jeho činnosti známe, že spoločnosť Uniphone je vlastníkom a prevádzkovateľom infraštruktúry mobilnej jadrovej siete (2G/3G/4G s možnosťou rozšírenia na 5G), je držiteľom príslušných národných a medzinárodných čísel a kódov pre prevádzkovanie verejnej mobilnej siete a vydala vlastné SIM karty. Na tejto infraštruktúre má záujem poskytovať služby najmä ako mobilný virtuálny sieťový agregátor (MVNA) pre podniky, ktoré majú záujem poskytovať služby ako mobilní virtuálni operátori (MVNO). Toto riešenie majú záujem využívať členovia Telekomunikačnej únie Slovenskej republiky (TÚSR) aj ďalšie podniky. Komerčnými rokovaniami sa nepodarilo získať prístup k ani jednej z mobilných rádiových prístupových sietí v Slovenskej republike, ani dosiahnuť prepojenie mobilných sietí a prenositeľnosť mobilných čísel.

Postupom podľa zákona o elektronických komunikáciách sa Úradu podarilo vyriešiť spory týkajúce sa prepojenia sietí a prenositeľnosti mobilných čísel a bolo dosiahnuté prepojenie mobilnej siete Uniphone (pre volania, SMS a MMS) s mobilnými sieťami spoločností Slovak Telekom a.s., Orange Slovensko a.s., O2 Slovakia s.r.o. a SWAN Mobile a.s.. Bola tiež dosiahnutá prenositeľnosť mobilných čísel medzi mobilnou sieťou Uniphone a mobilnými sieťami uvedených podnikov.

V súčasnosti je tak prekážkou pre poskytovanie mobilných služieb spoločnosťou Uniphone už iba získanie prístupu k mobilným sieťam (rádiovým prístupovým sieťam) držiteľov, ktorým sú pridelené frekvencie pre poskytovanie mobilných sietí a služieb, vrátane predmetnej frekvencie 2100 MHz.

Spoločnosť Uniphone sa potrebného prístupu domáha od 22.02.2020 a jeho poskytnutie je držiteľmi frekvencií odopierané už viac ako 4 roky. To indikuje závažný a najmä dlhodobý pretrvávajúci problém v oblasti hospodárskej súťaže, keď odopieraním prístupu zo strany každého jedného držiteľa frekvencií je spoločnosť Uniphone úplne vylúčená zo súťaže na príslušných maloobchodných aj veľkoobchodných trhoch. Riešením podľa ZEK aj európskeho kódexu je predovšetkým spojenie individuálnych povolení na používanie frekvencií s príslušnými povinnosťami (záväzkami) prístupu.

Vo verejných konzultáciách k návrhu výzvy na predloženie ponúk do výberového konania na vydanie individuálnych povolení na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 900 MHz a 2100 MHz formou elektronickej aukcie predložila dňa 31.7.2023 a 21.9.2023 spoločnosť Uniphone stanovisko, v ktorom podporila návrh úradu uložiť povinnosť poskytnutia veľkoobchodného prístupu k mobilným sieťam formou záväzku, ktorý na seba prevezmú úspešní účastníci výberového konania.

Do verejnej konzultácie, ktorej sa táto pripomienka týka, a do predložených návrhov individuálnych povolení, príslušné záväzky Úrad nezahrnul.

III.

Podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. b) ZEK, ktoré upravuje opatrenia na ochranu hospodárskej súťaže:

„(1) Úrad pri vydávaní individuálnych povolení na používanie frekvencií, ich zmene vrátane zmeny podľa § 46, obnovení alebo pri predĺžení doby platnosti individuálnych povolení na účel podpory

efektívnej hospodárskej súťaže a ochrany pred jej obmedzovaním môže prijať vhodné opatrenia, najmä

b) v odôvodnených prípadoch určiť povinnosť poskytovať veľkoobchodný prístup, národný alebo regionálny roaming v určitých frekvenčných pásmach s podobnými charakteristikami“.

Citované ustanovenie ZEK dáva úradu možnosť uložiť povinnosť poskytovať veľkoobchodný prístup k sieti (aj) pri zmene povolenia. Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať eurokonformne, a preto poukazujeme aj na príslušnú časť smernice (EÚ) 2018/1972, ktorá v článku 52 (Hospodárska súťaž) stanovuje:

„1. **Národné regulačné orgány** a iné príslušné orgány **pri rozhodovaní o udelení, zmene alebo obnovení práv na využívanie rádiového spektra na účely elektronických komunikačných sietí a služieb v súlade s touto smernicou presadzujú efektívnu hospodársku súťaž a zabráňujú jej narúšaniu** na vnútornom trhu.

2. **Keď členské štáty udeľujú, menia alebo obnovujú práva na využívanie rádiového spektra, môžu ich národné regulačné orgány alebo iné príslušné orgány po konzultácii s národným regulačným orgánom prijať vhodné opatrenia, ako napríklad:**

a) **obmedziť ktorémukoľvek podniku veľkosť pásiem rádiového spektra, na ktoré sa udeľované práva na využívanie vzťahujú, prípadne v odôvodnených prípadoch pripojiť k takýmto právam na využívanie podmienky, ako je poskytovanie veľkoobchodného prístupu, celoštátny alebo regionálny roaming, v niektorých pásmach alebo v určitých skupinách pásiem s podobnými vlastnosťami;**“

V zmysle vyššie citovaného odseku 1 **úrad má pri zmene práv na využívanie rádiového spektra presadzovať efektívnu hospodársku súťaž a zabráňovať jej narušeniu**. Ukladanie podmienok ako napr. poskytovanie veľkoobchodného prístupu je v čl. 52 ods. 2 smernice a § 49 ods. 1 ZEK formulované ako "možnosť", nakoľko sa tieto podmienky nemajú ukladať vždy, ale vtedy ak je to dôvodné na presadzovanie efektívnej hospodárskej súťaže a zabráňovanie jej narušeniu.

Ak je uloženie opatrenia nevyhnutné na zabránenie pokračujúcemu obmedzovaniu hospodárskej súťaže, nemožno ustanovenie uvedené v čl. 52 ods. 2 a v § 49 ods. 1 ZEK vykladať iba ako možnosť, od ktorej využitia môže úrad ľubovoľne upustiť, ale je potrebné ho vykladať ako povinnosť. Neuloženie poskytovania veľkoobchodného prístupu by totiž malo za následok pokračovanie obmedzovania hospodárskej súťaže, čo by bolo v rozpore s cieľmi smernice, ktoré úrad pri svojej činnosti presadzuje.

Keďže úradu je z jeho činnosti známe, že žiadosti spoločnosti Uniphone o umožnenie prístupu k mobilným sieťam (rádiovým prístupovým sieťam) dlhodobo neviedli k uzavretiu zmluvy o prístupe, a že neumožnenie veľkoobchodného prístupu k mobilnej sieti bráni spoločnosti Uniphone v účasti na hospodárskej súťaži na príslušných trhoch viac ako 4 roky, mal by úrad do individuálneho povolenia doplniť povinnosť poskytovania veľkoobchodného prístupu, ktorý je pre spoločnosť Uniphone nevyhnutný, a tak zabrániť pokračovaniu narušenia hospodárskej súťaže.

Spoločnosť Uniphone musí tiež zdôrazniť dôležitosť poskytnutia prístupu v čo najkratšej dobe, pričom prípadné záväzky, ktoré úrad zamýšľa spojiť s výberovým konaním a ktoré by boli účinné od 1.1.2029, neriešia aktuálnu situáciu spoločnosti Uniphone. Po tom, čo na základe rozhodnutí Úradu o sporoch medzi podnikmi došlo k prepojeniu sietí a poskytovaniu prenositeľnosti čísel, spoločnosť Uniphone musí udržiavať v prevádzke ešte rozsiahlejšiu infraštruktúru mobilnej siete, avšak nemôže začať prostredníctvom nej poskytovať také služby, pre ktoré je táto infraštruktúra primárne určená. Prevádzka infraštruktúry mobilnej (jadrovej) siete predstavuje značné náklady, ktoré musí Uniphone niesť, hoci v súčasnosti táto infraštruktúra neprináša tržby za poskytovanie mobilných služieb. Do roku 2029 sa predpokladá postupné utlmovanie 2G siete a potreba migrácie niektorých častí už zriadeného prepojenia na novšie sieťové technológie, čo si vyžiada ďalšie náklady a úsilie, ktoré nebude kryté tržbami. Dlhodobé prevádzkovanie siete negenerujúcej tržby je ekonomicky neúnosné. Bez skorého získania prístupu k mobilným (rádiovým prístupovým sieťam) tak môže nakoniec dôjsť k zmareniu celého úsilia, ktoré bolo doteraz v tejto veci vynaložené, a to nielen zo strany spoločnosti Uniphone, aj zo strany samotného Úradu v rámci riešenia sporov, a už aj zo strany ostatných prepojených podnikov.

IV.

Spoločnosť Uniphone potrebuje pre poskytovanie mobilných služieb získať technicky rovnaký druh prístupu k mobilnej sieti, aký v konzultovanom materiáli Úrad zahrnul pod označením národný roaming. Uniphone preto navrhuje vykonať v návrhu iba malé zmeny, ktorými sa upraví okruh oprávnených záujemcov o národný roaming tak, aby zahŕňal aj spoločnosť Uniphone.

Úrad by túto navrhovanú zmenu mal vykonať aj s ohľadom na zásadu nediskriminácie, pretože neexistuje objektívny dôvod na vylúčenie Uniphone z okruhu oprávnených záujemcov o takýto veľkoobchodný prístup.

Uniphone podotýka, že oprávnený záujemca, pre ktorého úrad návrhu primárne formuloval, nie je v hospodárskej súťaži ani zďaleka znevýhodnený ako spoločnosť Uniphone, keďže (ako vyplýva z definície oprávneného záujemcu) je držiteľom individuálneho povolenia v inom frekvenčnom pásme a mobilné služby na trhu už reálne poskytuje.

V.

Na základe vyššie uvedeného, Uniphone navrhuje upraviť definíciu oprávneného záujemcu o národný roaming nasledovne (podčiarknutím je označený doplnený text, prečiarknutím vypustený text):

"~~Oprávneným~~ záujemcom o národným roaming je poskytovateľ verejných mobilných elektronických komunikačných služieb na základe individuálneho povolenia na používanie frekvencií, a verejnej mobilnej elektronickej komunikačnej siete, ktorý zároveň nie je držiteľom individuálneho povolenia na používanie frekvencií z frekvenčného pásma 2100 MHz (ďalej len „oprávnený záujemca“)."

VI.

Spoločnosť Uniphone nemá k návrhu úradu iné podstatné pripomienky.

Pre prípad, že by úrad vo vyhodnotení verejnej konzultácie zmenil znenie návrhu záväzku národného roamingu v inej časti, než ktorej sa týka pripomienka spoločnosti Uniphone, spoločnosť Uniphone žiada úrad, aby dbal na to, aby takouto zmenou nebola zmarená možnosť získania a využívania národného roamingu spoločnosťou Uniphone k zamýšľanému účelu.

Ďakujeme za pochopenie.

S úctou,

 Uniphone
Uniphone, s.r.o.
Popradská 12, 040 01 Košice
IČO: 45 979 855
IČ DPH: SK2023167806

Michal Rybárik
konateľ Uniphone, s.r.o.